

TALOUSARVIOALOITE 229/2013 vp

Määrärahan osoittaminen petoeläinten aiheuttamien vahinkojen korvaamiseen

Eduskunnalle

Porotalous on tärkeä pää- ja sivuelinkeino Pohjois-Suomessa. Ilman poronhoitoa on vaikea kuvitella esimerkiksi Lapin kiinnostavan matkailijoita siinä määrin kuin nyt tapahtuu. Poronhoito monen muun ammatin liitännäisenä laajentaa ja lujittaa myös muuta elinkeinoelämää. Porotalous on erottamaton osa pohjoista identiteettiä ja paikalliskulttuuria. Siksi se on arvo sinällään.

Porotalous kamppailee monenlaisten ongelmien ja uhkien kanssa, joista osa voi kärjistyä entisestään lähitulevaisuudessa. Kilpailevat maankäyttömuodot, kohoavat tuotantokustannukset, markkinahäiriöt, väestökato ja vinoutunut ikärakenne sekä paheneva peto-ongelma koettelevat elinkeinoa raskaasti. Esimerkiksi teurasmäärät ovat lyhyessä ajassa pudonneet huomattavasti, ja paine poronhoitoalueen rajan siirtymiseksi pohjoiseen kasvaa koko ajan. Jos raja alkaa nousta, niin on perusteltua kysyä, mihin se lopulta pysähtyy. Nyt alkaa olla kyse koko elinkeinon tulevaisuudesta ja siitä, löytyykö elinkeinolle enää uusia jatkajia, jos pahimpia ongelmia ja uhkakuvia ei kyetä poistamaan.

Akuutein ongelma on petojen aiheuttamat tuhot sekä niiden todentaminen ja korvaaminen. Vaikka metsästysasetuksen muutos toi päätäntävällän ministeriöstä riistanhoitopiireille silloin, kun harkitaan tuhoa aiheuttavien petojen poistamisluvan myöntämistä, ei itse lainsäädäntöön tehty muutoksia. Jatkossa on voitava keskustella

myös siitä, ovatko asetetut kiintiöt ja myönnettävien lupien määrä riittäviä leikkaamaan yli suotuisan tason kasvanutta petokantaa poronhoitoalueella. Joillain alueilla suurinta vahinkoa aiheuttavat sudet, jossain muualla ahma, ilves tai karhu, mutta esimerkiksi karhun kaatolupien lisääminen lienee perusteltua koko poronhoitoalueella.

Metsästysasetuksen muutos oli tervetullut ja vei lupamenettelyä oikeaan suuntaan. Se joustavoitti ja nopeutti asioiden käsittelyä. Jatkossa pitäisi miettiä vielä enemmän keinoja, joilla kyetään nopeampaan toimintaan, että vahinkoa aiheuttavien petojen pyynnille suotuisin aika voidaan hyödyntää tehokkaammin.

Uuden riistavahinkolain mukaiset korvaukset tulevat viiveellä ja korvaavat tapahtuneen vahingon aina myöhemmin. Kyse on yrityksestä hoitaa ongelma jälkikäteen, ei sen ennaltaehkäisystä. Viiveellä laahaavat korvaukset vaikeuttavat entisestään poronhoidosta elävien ihmisten toimeentuloa.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2014 talousarvioon momentille 30.40.42 lisäyksenä 1 000 000 euroa petoeläinten aiheuttamien vahinkojen korvaamiseen.

TAA 229/2013 vp — Markus Mustajärvi /vr

Helsingissä 27 päivänä syyskuuta 2013

Markus Mustajärvi /vr